

en er voor
aan de voet-
toornen te-
geven, die
niet op over-
it erover on-
en, den vrede
daald — zóó
duivel plaats,
ó als de vos
t i k e l e n
onder eenigen
rend is. Maar
en ongebro-

ering.
Dat leert den
g Gods. Want
psalm 7: een
K. S.

MIJN LEVEN

de overzijde,
eljdens, K.O.
g e k o m e n
En, krijgt nu
naar een tien-
te hooren, die
het blad, dat
g punt precies
r wilde, „De

omen duidelijk
illen mag van
haar van ver-
et een stalen

le voorstelling,
wordt gegeven,
niet staan voor
dits eerlijk wil-
bekennen? Wil
dijken en door
erlijkheid" aan
hij teveel naar
en nog steeds
besluiten? Het
en misverstand
opzicht geen

komen moest,
Wij wilden het
et neemt altijd
l vrees" dóór
egaan met een
steeds naar
DEZE mond
ten in: ziet U
NU bij paaltje;
dderbos, en de
gepasseerd zijn.

1 onzer kerken
n dit toch wel
oor het herstel
uldbeljdens de
f de meest om-
ór, in en na de
legitimieren of
zijn eenheids-

der in Kampen
ant zou komen;
t. En nadat hij
getemperd. Wij
at niet door de
naar die en die,
g pas een on-
al zoo ongeveer
is wij willen —
en geen schrif-
f — dan zullen
er U. Alsof we
at. Alsof we al
steeds in het
beteekenen de
ts nieuws; we
ze NU al
op de komende

oe is. Hij zal dr
a, door de ver-
een andere om-
met profetisch
eet dus, dat de
ij vroeg te ant-
ik NEEN ant-
den wil des
AR WE ZIJN
personen te
1. Ik zal ze niet

herhalen hier; dat deed ik al tegenover ds K. Fern-
hout (zie ons nummer van 1 Mei j.l.). Het debat is
eindelijk teruggebracht tot het officiële
punt-in-geding: de leeruitspraken, het
kerkrecht, de synodale suprematie, het
voorbijgaan van de kerkeraden, de binding
aan de formules van 1942—1905, en het verbod, om
daarvan ook maar een gekloofde haar af te wijken.

Als ds Bos nu de kerken helpt, dan schrijft hij hun
allen een brief: de reactie ook van dr Ridderbos' or-
gaan is zóódanig, dat óók van die zijde mijn voor-
slag geen basis voor samenspreking blijkt te mogen
worden, laat staan, dat mijn oproep tot schuldbeljdens
weerklink vindt. We zullen eens zien, of ds Bos ook
naar deze zijde uitpakt.

Dat dr H. N. Ridderbos verder tracht van het op-
treden van K. S. in 1944 een andere zaak te maken
dan in de vijf vragen staat, wel, dat klopt precies met
wat ik van hem verwachtte. Herhaald worde: wij zijn
de eenigen, die zijn synode hielden aan wat ze op
papier zette. Ds Bos zal aan dit onzedelijke spel niet
meedoen. Ik geloof het niet van hem. Maar ds Bos weet
genoeg, als volgend fraais te lezen komt:

Misschien kan hij (ds Bos) afleiden, hoe on-
mogelijk ons zijn eis in de oren klinkt, dat onze kerken
thans eerst schuld moeten beljden over de onverzettelijk-
heid waarmee ze geweigerd hebben zich aan dit ontbindend
drijven (van K. S., K. S.) te onderwerpen. Wij zijn van
oordeel, dat zij daarmee haar duren plicht hebben ver-
vuld en dat, wanneer zij schuld zouden moeten beljden,
het wellicht hierover is, dat zij het kwaad te lang
hebben laten voortwoekeren. Het is mogelijk, dat dit
voor Ds Bos een teleurstellende reactie is, maar het
lijkt mij, juist omdat de oproep van Ds Bos van zoveel
betekenis geacht moet worden, nodig dat wij thans niet
schromen de werkelijke oorzaken van het conflict bij
hun naam te noemen.

Natuurlijk doet de man dit niet, maar ds Bos zal
het allicht wel doen: de schorsings-gronden. De gron-
den voor afwijzing candidaat Schilder. En zoo voort.
WIE WEET NU NOG NIET GENOEG?

Inzake de vraag: regeert de Synode zóó, dat men
minstens drie jaar lang moet doen wat ze zegt, volgt
er dit:

Of denkt Ds Bos soms, dat het conflict niet zou zijn
doorgezet tot scheuring, wanneer het beschreven kerk-
recht nog duidelijker dan thans reeds het geval is, sti-
puleerde, dat men zich binnen het kerkverband niet
eenzijdig van de aangenomen en tegen de bezwaren
gehandhaafde beljdensuitspraken der kerk (i.c. 1942
en 1905) kan losmaken?

Die „eenzijdigheid" is natuurlijk een fictie, want de
AFSPRAAK der kerken (die niet eenzijdig is) luidt
in art 31: we houden de besluiten, TENZIJ..... etc.
Het is weer een probleemstelling die alles behalve juist
is, of een hoogleeraar waardig. Maar goed: we hebben
hier de onvervalschte synodo-cratie: nog net als in
1944: minstens drie jaar lang doen wat de synode
zegt. En wij zeggen met Luther, Calvijn, De Cock,
Kuyper, Rutgers tot dezen onzedelijken, met art. 7
Conf. strijdenden regel: NEEN.

We hebben hooren vertellen, dat men ons, depu-
taten, wilde spreken op basis van de DRIE FORMU-
LIEREN ALLEEN. Ziehier wat dr Ridderbos aan ds
Bos laat weten:

Dit brengt mij ook tot hetgeen wellicht het belang-
rijkste punt is in het voorstel tot hereniging, waarop
Ds Bos' oproep uitloopt: hereniging op grond van de
Drie Formulieren en die alleen. Historisch uitgedrukt
betekent dit, dat onze kerken opnieuw gesteld worden
voor den eis, die in de bezwaarschriften van 1943 werd
gesteld en toen door haar is afgewezen. Ja, zij moeten
verder teruggaan. Want toen ging het praktisch alleen
om 1905 en hetgeen daaruit in de besluiten van 1942
was overgenomen. Thans wordt afschaffing verlangd
van al wat ter verduidelijking van de Drie Formulieren
in den loop der jaren is aanvaard. Alzo ook hier: vol-
ledige capitulatie.

Dan komen verder de gewone onwaarheden, reeds
duizendmaal weersproken. Ik stemde in de commissie
anno 1942 tegen de conclusies: onvervroren wordt
hier maar weer verteld, dat ik het er mee eens was.
Ik diende een voorstel in contra de opvatting-Aalders,
en de vader van dezen destijds buiten alles staanden
al te moedigen auteur trachtte me te bewegen het
maar in te trekken. Toch staat hier de nonsens: Schild-
er was vóór de conclusies. Greijdanus diende bezwaar-
schriften in: maar Schilder heeft het gedaan.

En intusschen geen woord hier over het „naakte
Linggadajati": de papieren-H. J. Schilder, die precies
waar maakten, wat waarschuwend gezegd was: als
ge bindt, dan komen er scheuren.

Laat dezen auteur nu maar verder de waarheid om-
zeilen. Wij zijn niet blij met zijn vasthouden aan wat
allang zedelijk veroordeeld is; we zijn alleen maar blij,
dat dit woord NU komt. We hopen na te gaan, waar
de bewogenheid van ds Bos nu hem heen drijft. Hij
heeft eerst een paar uitlatingen gehad van menschen
op minder verantwoordelijke posten in de synodocratie;
hij weet nu, wat er leeft in praecadivieurskringen ginds.
Wij kijken uit met belangstelling naar de verdere po-
gingen, om K.S. met nog wat anderen te isoleren van
het eenvoudige volk van God in onze kerken; wij
weten precies wat er komen KAN, al weten we ook
nu op geen stukken na, wat er komen ZAL, leggen
rustig de verwarde zaken voor God neer, en herhalen
voor het volk: iedereen kan met ons handelen, maar
dan over de vonnissen van 1944. En dan zakelijk. En
dan mogen ze zeggen wat ze willen, als ze het maar

publiceren over en weer. En aan omsingelingspogin-
gen doen wij niet mee.

En de leer van Churchill en van dr H. H. Kuyper:
beiden wisten wat de weeke deelen waren van het
lichaam, dat ze wilden veroveren. Zoo iets te weten is
veel, maar het is niet genoeg. Genoeg is, dat men
zakelijk spreekt over wat van Godswege ter tafel
komen moet.

We gelooven, dat het voorstel-Asen door het ar-
tikel dr H. N. Ridderbos een krachtigen duw gekregen
heeft. Geen woord wist ik ervan, maar thans vragen
we ieder: weet U nóg niet genoeg?

Tenslotte: mijn invitatie aan ds Bos destijds was:
schrijf U dr J. Ridderbos dan eens particulier: we
kunnen dan zien, of U en degenen die U om zich heen
ziet staan, met Uw methode meer bereiken kunt dan
de deputaten, die U doorbreken wilt; probeer U het
dan maar eens, misschien, wie weet, misschien kunt
U te Amersfoort dan ter synode komen met handen,
die niet leeg zijn, maar door dr Ridderbos gevuld.

Nu, ds Bos heeft mijn verzoek niet aanvaard. Hij
heeft dit ook heel duidelijk aan dr Ridderbos gezegd.
Hij heeft hem toch wel iets gevraagd, al was het in
sterke verdunding. Hij heeft niet gevraagd: wilt U
althans schuld beljden; hij heeft alleen maar ge-
vraagd: kan mijn brochure „basis" worden voor een
samenspreking?

Toen zei eerst de zoon van dr Ridderbos: maak u
geen illusies.

Daarna zei de vader: ik heb al met mijn zoon ge-
praat, vóór hij dat in de krant zei, en wat uw vraag
betreft, nu ja, e i g e n l i j k zeg ik „neen". Geen
basis, hoogstens lei-draad.....

Ds Bos komt dus met volkomen leeg handen.

Ik verwachtte dat. Dat er geen stukken op tafel
zouden komen, dat was al gebleken uit wat de de-
putaten ten antwoord kregen.

Maar nu is dit het mirakel: zijn eigen broeders
zegt ds Bos verwijtend: waarom zijn uw handen leeg?
En dr Ridderbos antwoordt hij: o, maar, dank u wel,
dank u wel.

En die kwam óók met leeg handen, en liet óók
aan ds Bos de handen leeg.

K. S.

Dr J. Ridderbos antwoordt Ds B. A. Bos

Thans heeft ds B. A. Bos antwoord gekregen van
dr J. Ridderbos; vgl. ons artikel van twee weken
geleden over: „Wat is de BASIS voor een samen-
spreking?"

Het antwoord is wat ik verwachtte; enerzijds de
beste wenschen voor het initiatief, maar:

Anderzijds blijkt uit Uw schrijven, dat U en ik nog
ver van elkander staan. U handhaaft de zaaksgerechtig-
heid der vrijgemaakten en betwist dus de onze; ik doe
het omgekeerde.

Nu kom ik aan Uw vraag: of m.i. Uw voorstel basis
voor samenspreking kan vormen. U kunt daarmee niet
bedoelen, dat wij van Uw bovengenoemd oordeel zouden
uitgaan als iets, waar we het over eens zijn; want dat
zijn we immers niet.

Misschien bedoelt U enkel Uw voorstel, los van de
overwegingen? Maar ook daarvan kunnen we toch niet
zeggen, dat we het daarover eens zijn, met name over
Uw voorstel, om bij de hereniging alleen de 3 For-
mulieren te behouden; dus, als ik het goed begrijp, met
losgating van de interpretaties, die in 1905 en later zijn
gegeven.

Maar misschien begrijp ik het woord „basis" anders
dan U. Misschien bedoelt U zoo iets als leidraad bij de
samensprekingen. Daar heb ik niets op tegen natuurlijk.
M.i. kan „basis" alleen zijn: Schrift en beljdens, zoals
onze Synode heeft voorgesteld.

Ondanks dit resultaat is ds Bos dr Ridderbos „har-
telijk" dankbaar voor zijn „hartelijke en ronde" woor-
den. Hij is door hem goed begrepen.

Dr Ridderbos betwist ds Bos' zaaksgerechtigheid;
en hij wordt bedankt.

De hoogleeraren Deddens en Schilder betwisten die
van de overzijde en krijgen beiden klachten over
„droeve polemiek".

Dr Ridderbos zegt: over uw oordeel zijn we het on-
eens, en wordt bedankt.

De broeders D. en S. zeggen hetzelfde, en worden
van „droeve polemiek" beschuldigd.

Blijft kalm: over die zaaksgerechtigheid moet dus
de zaak loopen, en dat is nu precies wat de deputaten
willen.

K. S.

Ds B. A. Bos verloochent zijn brochure de facto

Langzamerhand kunnen we de balans opmaken. Ná
het antwoord van dr J. Ridderbos en vóór de samen-
komst in Oosterbeek (waarover elders in ons blad).

Ds Bos heeft ons met allen aandrang opgewekt,
voor God schuld te beljden. Hij honoreerde
de broeders uit eigen huis, die zijn dringend verzoek,
hem niet dood te zwijgen, hebben ingewilligd, wat
eigenaardig, en dit ten aanschouwe van de Toorn-
vliets, de Ridderbossen, de Den Hartoghs (want die

zijn één, al verdeelen ze 't werk). Maar dat is niet
erg. De oproep luidde: bidt, en valt voor den Heere
in de schuld.

Zonder dat daarvan eenige verdienste aan ons toe-
komt — want wij wisten van ds Bos' plannen niets —
is ons blad met hem een open gesprek begonnen vóór-
dat zijn brochure voor het eerst in De Wachter werd
gepubliceerd. De verkoop zal er door gestimuleerd zijn;
maar we zijn er nóg blij om, dat de eerste stoot is
opgevangen vóór hij uitschoot. Met dit militaire beeld
bedoelen we niets leelijks.

Gevolg van dit op-tijd-zijn is tenminste dit geweest,
dat ds Bos zich rechtstreeks heeft gewend tot dr J.
Ridderbos. Met de vraag: kan mijn brochure basis
zijn voor een samenspreking? M.a.w. kan mijn bewo-
gen oproep, dat schuldbeljdens het volgen van
de stem van den Goeden Herderis,
basis daarvoor zijn? Schuldbeljdens? Gebed?

Dr Ridderbos antwoordde: NEEN. Uw ontwerp-
van-gebed kan hoogstens lei-draad zijn. Lei-draad
voor een bespreking.

Nu, leidraad kan alles en nog wat zijn. Indien dr
Ridderbos, als deputaat zijner kerken, onder de oogen
des volks, had geantwoord op de vragen, die de de-
putaten onzerzijds hem, ingeval van bereidverklaring
zeker gesteld zouden hebben, dan waren, ds Bos zal
dat wel kunnen bevroeden, natuurlijk de punten, die
hij noemt, óók aan de orde gekomen. Een communiqué
zou het slot van elke zitting geweest zijn, indien we
den zeer omalachtigen, maanden en maanden lang
durenden weg van dr Ridderbos waren opgegaan, wij,
met behoud van ons program. Wij, deputaten, wilden
niet langer God en menschen ophouden, en zeiden dus:
gij, die bidden wilt, en den man al aanwijst, die het
eerst daarin het voornaamste offer der dankbaarheid
repraesentatief voor schorers en geschorsten (om
maar niet verder te gaan) zal brengen moeten: wat
zullen we samen den Heere zeggen, gij, aangaande uw
dankbaarheid voor wat gij houdt voor verlossing en
wij, aangaande onze dankbaarheid voor wat wij voor
verlossing houden? Vraag ons, en wij zullen antwoor-
den; laat u vragen door ons, en geef ons antwoord.

Dr Ridderbos e.s. zeiden: NEEN.

Hoogstens een lei-draad. Maar die lei-draad stond
(met eenige uitbreiding natuurlijk) als minimum al
vast voor een eventuele ontmoeting. Dat mooie
zinnetje: tja, een goeie lei-draad, dat bracht
geen nieuws.

Wil ik soms ds Bos pijn doen? Neen, want we kun-
nen beter huilen.

Ik wil alleen maar één ding herinneren: ds Bos zei
toen: dank u wel, hoor; U, dr Ridderbos, HEBT MIJN
BROCHURE GOED GEGREPEN.

Met deze woorden gaf ds Bos zijn bro-
chure de facto prijs. Want als hij tot
twee mannen zegt: bidt, gij dit, en gij dat, en ze zeg-
gen beiden: neen; en een derde zegt: een mooie lei-
draad, dan weigeren ze alle drie dat
bepaalde gebed heden te bidden. Ze gaan geen
van drieën op die basis staan. En als dan die derde
zich hoort zeggen: U hebt mijn bedoeling
begrepen, ik vroeg eigenlijk ook maar of U eens
zeggen wou, welk a g e n d u m p u n t U wou heb-
ben voor een gesprek, niet met God, maar
met die menschen van daarnet, wel,
dan heeft ds Bos zelf verklaard: het ging niet om uw
gebed, maar om vaststelling van een program voor
samenspreking. Dat is mijn „b e d o e l i n g" geweest.

Maar dat program lag al een paar jaar
klaar in den geest van de deputaten, die ds Bos dan
nog wel doorbreken wilde.

Twee mannen ging op in den tempel. De een bad
zoo, de ander anders.

De derde liep den tempel voorbij, en zei: over hun
gebedsstof kunnen we wel eens redeneeren.

Toen zei ds Bos tot dien derde: voorloopig gaat U
op dit ééne punt gerechtvaardigd naar uw huis.

We zijn dus weer terug op 't zelfde punt als waar-
op de deputaten stonden: wat moet gebeden
worden? Ze zijn nog niet doorbroken. Hoe dankbaar
ben ik nog steeds voor het feit, dat de deputaten op
tijd gezegd hebben tot de anderen: laat ons elkaar
kort en krachtig, in enkele regels schrift zeggen wat
we voor recht houden en voor billijk.

Balans? Consternatie, maar zonder redelijken zin;
veel eenvoudigen onzeker; onjuist gesproken van broe-
ders, onze militairen in Indië in hun zwaren kerk-
strijd bemoeilijkt; problemen verduisterd, en — ds Bos
aan de hoofdtafel in conferentie met degenen, die zijn
brochure in den grond hebben verloochend, en die
NIET zullen bidden wat hij hun als gebedsstof voor-
schreef. Conferentie in Oosterbeek. Zie elders in dit
nummer.

En dan nog iets.

Ds Bos vroeg: zet de processen stop. Hij gaat nu
een conferentie uitschrijven met den redacteur (Toorn-
vliet) die zei: zorg dat een volgend
keer alle processen door alle vrijgemaak-
ten van later tijd verloren worden, als er
weer eens zoo'n malle vrijmaking komen mocht. Ds
Bos zei: bestrijd elkaar niet langer. Dadelijk daarop:
een conferentie samenroepen in bond met den man
(Toornvliet), die van plan is zich nog een jaar lang
minstens te laten gebruiken om te vechten tegen ons,
en die daar dan ook op zijn bekende ongestelijke,
maar vroom-lijkende manier al weer aan begonnen is.
Hij had niet eens den tijd, om een week of wat te

wachten, ten gerieve van zijn medeconferentiesamenroeper.

Wie houdt nu de „kleinen” in bescherming, het „eenvoudige volk”, waarover ds Bos het heeft? Antwoord: ieder, die voor DE KERK het been strak houdt, ook al wordt hij deswege in onverontschuldigbare lichtzinnigheid voorgesteld als een man, die voor „zijn eigen standje” vecht. K. S.

Aan allen, die de kerk nog ernstig nemen

Een enkele maal wees ons blad erop, dat men van de overzijde een omsingelingsactie in den zin heeft. Hen insolueren, die niet zonder uit Schrift en K. O. weerlegde te zijn verkiezen te bukken voor wat de leiders van het werk van 1944 hetzij toen, hetzij later, hebben gedaan of zullen doen; hen losmaken van degenen die zich met hen hebben vereenigd in geloof en in gehoorzaamheid; probeeren deze menschen „terug” te krijgen maar dan zóó, dat de eigenlijke zaken niet uit de doeken worden gedaan, en dan maar verder de „lastposten” laten liggen waar ze zijn gelegd — bij de „openbare grove zondaren”.

Reeds wees de in 1946 van synodocratische zijde ondernomen poging om NAAST en TIJDENS de handeling van deputaten ter eener met deputaten ter ander zijde ook PLAATSELIJK de menschen los te weken van hun eerst uitgeworpen medebroeders, in die richting. De Groningsche synode heeft dit gevaar meteen gezien; ze heeft er ook tegen gewaarschuwd; ds B. A. Bos deed dapper mee; en het heeft niet veel geholpen.

Thans zijn we enkele jaren verder. De deputaten van de overzijde weigerden elke situatietekening, die hen (met ons!) zou nopen tot een zeggen: dit is ons confessioneel en kerkrechtelijk credo, en daar staan we voor. Tegelijk schreef dr H. N. Ridderbos: die ééne booze man....., alsof er geen tientallen conclusies in rechtsgedingen waren voorzien van 't zegel Gods! Ds Bos zei ook: die ééne man. De plannen in verborgen samenkomsten der synodocraten waren: willen die deputaten zich houden aan een duidelijke situatietekening als eerste programpunt, maak dan een omsingelingsbeweging. Ds Bos zei ook: maak een omsingelingsbeweging.

Over den brief van den theoloog der V.U. schreef ik hierboven.

Thans is er een uitlating van ds H. Veldkamp (syn.) in Zeeuwse Kb.:

Hij schrijft:

Niet, dat ik in alle opzichten Ds Bos bijval, maar dat is nu nog niet aan de orde. Als wij van tevoren gaan uitpluizen hoeveel procent er wederzijds te „belijden” valt, komen we geen stap verder. En ik hoop van harte, dat we vele stappen verder komen. Er is gelukkig nog meer gaande, waarover ik nu nog niet in 't openbaar schrijven mag. Het zou wel eens zo kunnen gaan, dat als van beide kanten leidende kerkelijke figuren niet de nodige plooibaarheid blijken te bezitten, deze barrière van onderen af doorbroken moet worden door 't kerkvolk, dat vrijgemaakt of niet vrijgemaakt allang alle geharrewar meer dan beu is, en in grote meerderheid hereniging wil.

Ziezoo, nu weten we het. Ik weet niet, of niet sommige vooraanstaande figuren van „de overzijde” ook van deze openhartige mededeeling van ds Veldkamp zullen zeggen, wat boven zijn artikelje staat: „praematur”. Ik weet wel, dat nu tot ds B. A. Bos de gewetensvraag komt: als de zaken zóó staan, moet ik me dan openlijk distancieren van deze poging op groote schaal, om de Groningsche plus de Amersfoortsche synode met een omsingelingspolitiek te gaan hinderen, ja of neen? Een poging van de zijde van HEN, DIE IN 1944 tot K. S. ZEIDEN en tot allen: ALLEEN EEN SYNODE BESLIST?

HOUDT WAT GIJ HEBT, gij die door een eenvoudige daad van gehoorzaamheid den Heere hebt gediend, en weest gewaarschuwd: de groote aanval op Uw eenvoud, die kerk-zaken ernstig neemt, die komt nog. Nooit is een schorsing, afzetting, buiten-verband-zetting, wegzending van synodoleden, zóó geschied als in 1944. Nooit ook is de verwarring zoo groot geweest als daarna. Nooit heeft een zonde zich zoo bitter gewroken als toen. Nooit is een waarschuwing als van ondergeteekende in December 1943 (als gij, synode, blijft binden, dan is de teering geworpen) zoo gerechtvaardigd als nu. En die op tijd gewaarschuwd hebben, die moeten nu worden geworpen met modder!

Het ZEDELIIK conflict!!! „Amersfoort” is alweer gerechtvaardigd. K. S.

De processen

Enkele weken geleden wees ik erop, dat verscheidene coincidenties de aandacht vragen: d.w.z. dat sommige dingen tegelijkertijd geschieden, waarvan wel niet bewezen is, dat ze met elkaar in verband staan, maar die toch opvallen omdat ze, uit wat oorzaak dan ook, in hetzelfde moment optreden.

Daarbij noemden we ook de processen: ds Bos zei: stop ze; De Strijdende Kerk: maak het beschreven kerkrecht zóó, dat een volgenden keer alle eventueel

Openbaring 3 : 7—13

Die Heilig is, Waarachtig leeft
en Die den sleutel Davids heeft,
Die opent en niet één zal sluiten;
Hij werpt de boxen eenwig buiten:
Zie, 'k geef daar Ik uw werken weet
een deur, die 'k voor u open deed;
omdat gij met uw kleine kracht
Mijn Woord niet loochent of veracht.

Die zeggen van Gods volk te zijn,
maar liegen, want zij zijn niet Mijn,
geef ik uit Satans synagoge;
zie voor uw voeten neergebogen
zal ik hen brengen door Mijn kracht.
Zij zullen komen door Mijn macht.
Waar 't licht Mijns aanschijns zich verheft,
erkennen zij: Ik kreeg u lief.

Omdat gij hebt het woord bevestigd,
volhardend op Mij wachtend waart,
zal 'k uit de ure der verzoeking
ook u bewaren voor vervloeking,
het uur dat eens, hoe 't oordeel toeft,
elk, die op aarde woont beproeft.
Houd wat gij hebt en kus den Zoon,
dat niemand neme uwe kroon.

Ik schrijf op hem den naam Mijns Gods,
Ik maak hem een pilaar en rote,
die eenwig in Gods huis zal blijven.
Mijn nieuwen naam zal 'k op hem schrijven.
Hoe roept de Geest met luider stem:
straks woont in 't nieuw Jeruzalem,
dat van den hemel nederdaalt,
die d'overwinning heeft behaald.

Psalm 35.

ADRIAAN VAN BOVEN.

vrijgemaakten, dus ook allen, die zich in de toekomst nog eens zouden gaan houden aan art. 31, de processen verliezen. Een poging dus, om het kerkrecht van Kuypers-Rutgers-Greijdanus-Schrift-confessie-Kerkorde voor goed prijs te geven en officieel het „her-vormde”, zullen we maar zeggen, vast te leggen.

Nu komt ds Veldkamp (syn.) in Zeeuwse Kb. iets vertellen uit de (syn.) classis Middelburg. Hij zegt:

De classis heeft n.l. uitgesproken, dat zij de actie van deputaten ad hoc, die van de gescheurde kerken liefst een paar miljoen gulden vragen, praematur of voorbarig vond. Als motivering daarvan gaf de classis op, dat deze actie de hereniging in de weg staat en minnelijke schikking belemmert.

Dit is inderdaad volkomen juist. Daarom heeft deze uitspraak mijn hartelijke instemming.

Wij behoren, vooral in dit stadium alles na te laten, wat een mogelijke hereniging in de weg staat, nog afgezien van de fantastisch hoge sommen, die bedoelde deputaten in deze tijd van de kerken durven te vragen.

Wanneer de actie Ds Bos e.s. slaagt, zullen deze sommen ook niet nodig zijn.

Leg deze woorden van ds Veldkamp naast de andere, die ik in dit nummer aanhaal, en ge hebt nieuwe stof voor overpeinzingen in zake het thema der „coincidenties”. K. S.

De armoede van Toornvliet en — van zijn helpers

Da Toornvliet, met wien nog steeds twee hoogleraren-Oudestraat zich associeeren, geeft in „De Strijdende Kerk” op zijn wijze aandacht aan wat ik tegenover ds Bos aanvoerde, toen ik zeide: inderdaad hebben we prof. Greijdanus te lang alleen laten staan in zijn strijd voor het kerkrecht, zoals de Schrift het stelt, zoals het door de K.O. is uitgewerkt, en reeds in de procedure-Geelkerken geschonden is. Hij zegt nu: ziet ge wel, K. S. is veranderd, dat is geworden tot een salto mortale, nu wou hij ineens hebben, dat de anderen ook zoo'n salto mortale zouden meemaken, en, kijk eens wat een armoede.

Het is het oude recept. Dat H. H. K. zeer scherp veranderd is, weet langzamerhand ieder. Dat een procedure als van 1926 (waarbij kerkeraad, classis, particuliere synode m a a n d e n l a n g eerst in de zaak betrokken zijn geweest!) op alle manieren verschilt van die van 1944 (toen geen enkele kerkelijke vergadering erin betrokken werd) is ook al duizendmaal gezegd. Maar neen, Toornvliet móet z'n „salto mortale” hebben. Best, hij hebbe de stunt. Maar meteen een vraag van fatsoenlijke menschen: ds Toornvliet, toen K. S. eindelijk zijn stem verheft, heeft hij stap voor stap zijn argumenten gegeven; en toen hij de synode erop wees, dat het heilloos spoor van 1944, dat pas in 1933 begon te zoeken naar een legitimatie, nu heel en al verkeerd was, heeft hij stuk voor stuk en zin voor zin zijn argumenten gegeven. Zwart op wit. En toen dr Dijk een propagandastukje daartegen schreef, mocht, en het geteekend kreeg door het moderamen, heeft K. S. dit heele stuk uit elkaar gerafeld. En dat is allemaal gedrukt. En als U kans ziet dat te weerleggen, doe het dan. En als U het niet doet,

maar alweer op menschen inplaats van op zaken afkomt, wel, dan is dat de naakte armoede van Toornvliet, en onderdeel van de campagne, die zijn vrienden op touw hebben gezet om het spel van '44 toch nog te winnen, en dan nóg „onwaardiglijk”. K. S.

Theologische Hoogeschool

Het college van hoogleraren maakt bekend:

1e. Dat zij, die voor het eerst als student aan de Theologische Hoogeschool wenschen te worden ingeschreven, op Vrijdag 1 October a.s., des morgens om 10 uur, in het gebouw van de Theol. Hoogeschool Broederweg 15 worden verwacht. Overgelegd moeten worden:

a. hul staatsexamen of eindexamen gymnasium of lyceum; b. getuigschrift van den kerkeraad; 2e. dat des middags van dienzelfden dag, om 2.30 uur, gelegenheid zal gegeven worden, ter inschrijving van nieuwe studenten en recensie van hen, die reeds eerder als student aan de Theol. Hoogeschool waren ingeschreven.

Voor inschrijving en recensie wordt vereischt het overleggen van de kwitantie collegegeld eerste helft cursus 1948—1949;

3e. dat des avonds om 8 uur de lessen zullen worden geopend door den pro-rector professor P. Deddens.

4e. Heeren studenten worden eraan herinnerd, dat een recensie ná 30 September slechts mogelijk is na betaling van een bedrag van f 10.—.

Namens het college voornoemd,

P. DEDDENS, h.t. secretaris.

Theologische Hoogeschool-dag

Hier volgen de laatste mededeelingen:

De rector, prof. Veenhof, spreekt over: „De eerste roeping”; prof. Schilder over: „Houdt wat gij hebt!”; de Heer P. Jongeling over: „Kerkstrijd en wereldworsteling”; en ds W. Scheele over: „De zin van onze Hoogeschool-dag”.

In verband met den grooten toeloop van Schooldag-bezoekers werd de commissie genoodzaakt in de Nieuwe Kerk vier vergaderingen te beleggen. En wel om 8.— uur, 10.— uur, 1.30 uur en 3.30 uur.

Zij die kaarten voor de Nieuwe Kerk ontvingen waarop geen nadere tijdsaanduiding is aangegeven, dienen er mee te rekenen, dat hun kaarten toegang verleen tot de vergaderingen van tien uur en half twee.

De vergaderingen in de Broederkerk en Bovenkerk blijven onveranderd, en vangen dus aan (zoals reeds eerder is meegedeeld), des morgens kwart voortien en des middags kwart over twee.

Voor de goede orde wordt nog meegedeeld, dat voor den Bidstond op Woensdag 29 September, des avonds half acht, waarin hoopt op te treden prof. Holwerda, geen kaarten noodig zijn.

Na afloop van den bidstond zal in de Stadsgehoorzaal gelegenheid worden gegeven voor een begroetings-samenkomst. Daar wordt tegen voordeeligen prijs een goede kop koffie aangeboden en andere consumptie.

Voor de goede orde is het noodzakelijk, dat ieder zoowel des morgens als des middags de zelfde kerk bezoekt, waarvoor hij een kaart heeft ontvangen.

In alle samenkomsten treden om beurt toch dezelfde sprekers op.

Zij, die nog geen logies hebben aangevraagd, worden dringend verzocht dit te willen doen uiterlijk Zaterdag 25 September a.s. Na dien datum zult U hoogstwaarschijnlijk niet meer op logies kunnen rekenen.

Er hebben tot nu toe (Zaterdag 18 Sept.) ongeveer 6500 broeders en zusters een toegangskaart aangevraagd. Mochten er nog zijn, die een toegangskaart willen aanvragen, zoo verzoeken wij U dit spoedig te willen doen.

Bezoekers, die uit de provincies Groningen, Friesland, Drente en Oostelijk Overijsel komen met een autobus, moeten uitstappen bij het Station, aan de overzijde der Stad. De verkeers-politie zal hiervoor nadere aanwijzingen geven.

Zij, die uit de andere provincies met een autobus komen, moeten uitstappen bij de Bovenkerk; deze autobussen worden geparkeerd aan de 1e en 2e Ebbingestraat. Ook hier zal de verkeers-politie nadere aanwijzingen geven.

Aan iederen bezoeker zal een „agenda Theol. Hoogeschool-dag” worden uitgereikt, daarop zal tevens 'n lijst van Hotels-Restaurants worden geplaatst.

De extra-samenkomsten Nieuwe kerk (8 uur en half vier) zijn noodig geworden door den grooten toeloop.

Degenen, die van Kampen zelf komen, of van vlak in de buurt, plus wie er logeeren, doen verstandig, de eerste en de laatste samenkomsten Nieuwe Kerk te bezoeken; dan kunnen zij, die van verre komen, op tijd arriveeren en vertrekken.

Voor alles is gezorgd. Ook voor verpleegsters (art. 31).

J. B.

K. S.

Feiten,
hardnekkig
aan trekke
ze neges
sluiering
je kunt
wat ze g
één en
ze erkenc
En f
dat nie
heid en
dat de
van Prof
geest, die
kerken v
Deformat
weilige
laat”), te
was, dat
zijn, ten
en br. A
dat de
ken om,
behandele
zijn, terw
kerklede
word;
dat me
waarheid
de formu
niet in o
dat me
de Synod
recht, de
kerken te
dat me
kerkverba
en der a
verband;
formule,
dat me
testen, w
voorstelle
Synoden”
thans
dien nauw
welke „m
werd niet
straft.
Als di
onderhan
Door o
fictie?
Hier v
Laat n
U zoekt
eeniging
haaft
en va
Zoo ja,
zeg het
spraken
deeltelijk
zin!
Tot hi
kerken n
die vrije
't ongelij
ze, dat v
groep! W
beurd zij
hebben,
Ge'lijk
gumenten
ontleend?
groep S
leze b.v.,
speciaal
voorstelt
En beslis
maal zijn
de allerbe
te doen,
krenken?
16:2).
Brengr
Laat m
Is het
professors
gebracht
Is het
en doorg
Is het v
ters kon
plaats ge
Is het
hebben a
haar „uit
of niet?